ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

วันที่รับบทความ	30/04/2564
วันแก้ไขบทความ	24/05/2564
วันตอบรับบทความ	31/05/2564

ศดานัน บุญรอด[1] สุกัญญา แช่มช้อย[2]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี และสถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้วยวิธี Priority Needs Index ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (M=3.29) และมาก (M=4.25) ตามลำดับ โดยด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified}$ = 0.30) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified}$ = 0.28) และด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified}$ = 0.28) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ทั้งนี้โรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการวางแผนการบริหารวิชาการ เพื่อพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะนวัตกรสังคมได้ต่อไป

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น การบริหารวิชาการ นวัตกรสังคม

[1] นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อีเมล: sdanun@hotmail.com

[2] รองศาสตรจารย์ ดร. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The Priority Needs in Academic Management Development of Schools Under Kanchanaburi Provincial Administrative Organization based on The Concept of Social Innovator Competencies

Received	30/04/2021
Revised	24/05/2021
Accepted	31/05/2021

Sadanun Boonrawd[1] Sukanya Chaemchoy[2]

Abstract

This study was survey research and its purposes were to study the current and the desirable states, and assess the priority needs in academic management development of schools under Kanchanaburi Provincial Administrative Organization based on the concept of Social Innovator competencies by using the concept of academic management framework. The samples were 74 comprising principles, vice – principals for academic affairs and teachers from secondary schools under Kanchanaburi Provincial Administrative Organization. The research instrument was a rating – scaled questionnaire which had an index of item objective congruence (IOC) of 0.66 – 1.00. The data were analyzed by mean and PNImodified. The results found that overall current states and desirable states in academic management based on the concept of Social Innovator competencies were at the medium level (M=3.32) and high level (M=4.24), respectively. The first priority was learning management (PNImodified = 0.30), followed by measurement and evaluation (PNImodified = 0.28), and curriculum development (PNImodified = 0.24). The schools can use the research findings to gear up the academic administration for enhancing student's Social Innovator competencies.

Keywords: academic administration,priority needs,Social Innovator

[1] Graduate Student (Master's Degree), Educational Management Program, Faculty of Education, Chulalongkorn University e-mail: sdanun@hotmail.com

[2] Associate Professor Dr., Faculty of Education, Chulalongkorn University

บทนำ

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทำให้เราทุกคนเผชิญกับวิกฤตการณ์และความแปรผันต่าง ๆ ดังนั้นทุกวันนี้มนุษย์จึงต้องเตรียมพร้อมที่จะดำเนินชีวิตท่ามกลางภาวะยุ่งยากผันผวนนี้ และปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อความอยู่รอดในสังคมโลก ดังนั้นสิ่งที่จะทำให้ประเทศต่าง ๆ อยู่รอดในยุคนี้ขึ้นอยู่กับการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถสร้างสรรค์สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างมีความเห็นว่าควรสนับสนุนและส่งเสริมนวัตกรรมสังคมให้เป็นที่รู้จักและยอมรับมากขึ้น เนื่องจากนวัตกรรมสังคมคือแนวความคิดใหม่ ๆ (ผลิตภัณฑ์ บริการ และโมเดล) ที่ตอบสนองความต้องการของสังคม (Murray, Grice & Mulgan, 2010, p. 3) ซึ่งช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติกับปัญหายาก ๆ ของสังคม เช่น ปัญหาเกี่ยวกับประชากรสูงวัย ปัญญาโรคระบาด ปัญหาความขัดแย้งในสังคมพหุวัฒนธรรม (Manzini, 2018, p. 28)

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561 ได้กำหนดคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง โดยคุณลักษณะของบุคคลดังกล่าวถือเป็นคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่สามารถธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยเฉพาะในด้านผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม ที่เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดทางดิจิทัล ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, น. 6)

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่เป็นอันดับสามของประเทศไทย ซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติอยู่มากมาย และมีเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ จึงทำให้จังหวัดกาญจนบุรีมีประชากรที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เช่น คนไทยเชื้อสายพม่า มอญ กะเหรี่ยง กลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ และแรงงานข้ามชาติที่อาศัยอยู่รวมกับคนไทย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้จังหวัดกาญจนบุรีประสบกับปัญหาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดน ปัญหาภัยธรรมชาติที่รุนแรง ปัญหาความเหลื่อมล้ำของคนในสังคม และปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องบ่มเพาะสมรรถนะของการเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรมสังคมหรือนวัตกรสังคมให้กับเด็กและเยาวชนในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้พวกเขาสามารถผลิตและสร้างนวัตกรรมสังคมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนเอง ชุมชนและสังคมของเขาได้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 1 (บ้านเก่าวิทยา) และโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 2 (บ้านหนองอำเภอจีน) ซึ่งโรงเรียนทั้งสองแห่งมีนักเรียนต่างด้าวและนักเรียนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์เรียนร่วมกับนักเรียนที่เป็นคนไทยพื้นราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 1 (บ้านเก่าวิทยา) ซึ่งมีพื้นใกล้เคียงกับจุดผ่านแดนถาวรพุน้ำร้อน นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ภายนอกของโรงเรียนทั้งสองแห่งแล้ว พบว่า ชุมชนบริเวณโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดและการพนัน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี, 2560, น.11) ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสุ่มเสี่ยงต่อการติดยาเสพติดและการพนันได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบ่มเพาะสมรรถนะนวัตกรสังคมให้กับผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อที่ผู้เรียนจะได้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและชุมชน สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าความสามารถด้านผลิตและสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคมจะเป็นความสามารถที่มีอยู่ของคนทั่วไป แต่ถึงกระนั้นความสามารถนี้จำเป็นต้องได้รับการบ่มเพาะ จึงจะสามารถนำมาใช้ได้และเกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม (Manzini, 2018, p. 28) การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบ่มเพาะ เสริมสร้าง และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะนวัตกรสังคม และโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาจึงต้องบ่มเพาะและเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว โดยต้องพัฒนาการบริหารวิชาการตามมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในการเสริมสร้างคุณลักษณะนวัตกรสังคมให้กับผู้เรียน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

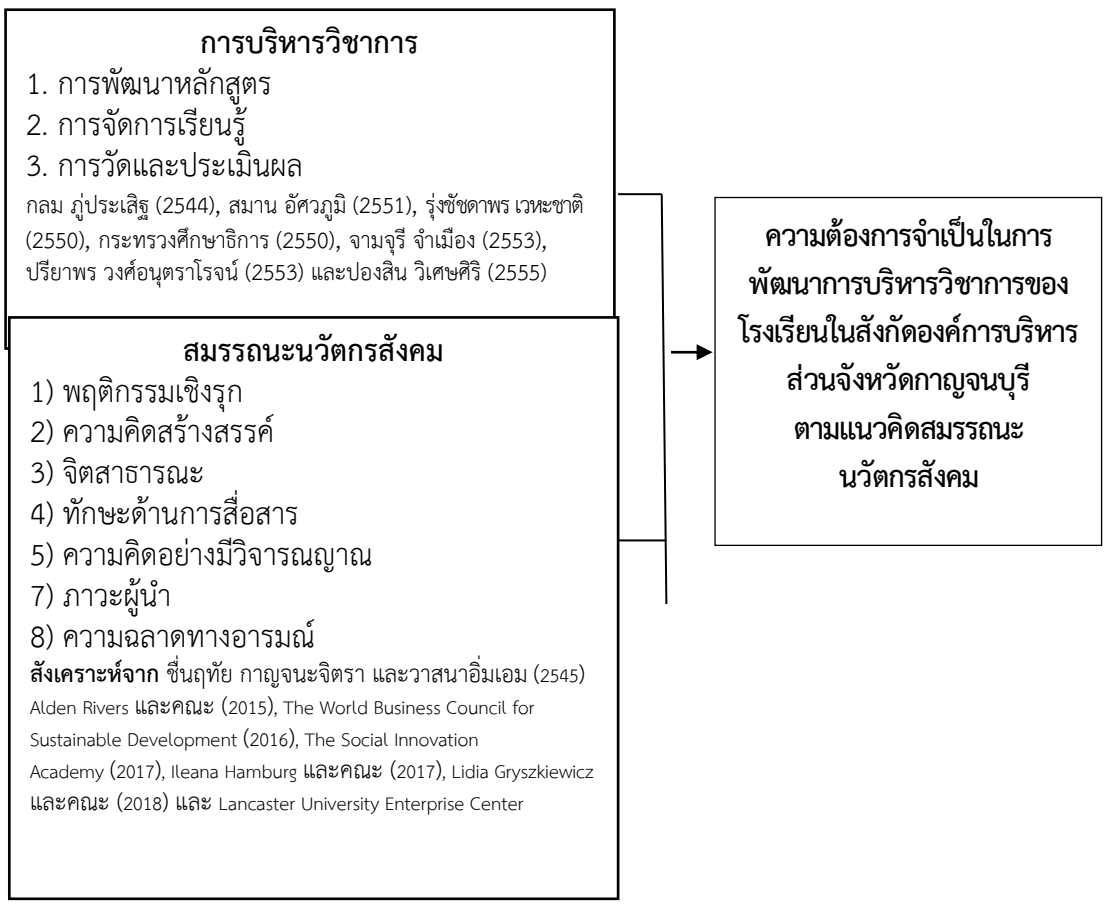
1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจนได้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เมื่อสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้กรอบแนวคิดดังภาพที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญหรือตัวแปรต่าง ๆ โดยประเด็นเหล่านั้นมีความหมาย ดังนี้

1. การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่มุ่งเน้นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ในด้านการวางแผนและกำหนดนโยบายในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

1.1 **การพัฒนาหลักสูตร** หมายถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการจัดเนื้อหาสาระของรายวิชา เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

1.2 **การจัดการเรียนรู้** หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ที่ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะนวัตกรสังคมของผู้เรียน

1.3 **การวัดและประเมินผล** หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้การวัดและประเมินผล และการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลด้านสมรรถนะนวัตกรสังคมของผู้เรียน

2. นวัตกรรมสังคม หมายถึง สิ่งใหม่ ๆ ทั้งที่เป็นแนวคิด กิจกรรม กระบวนการหรือเทคโนโลยีที่มุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต ชุมชน และสังคมโดยรวมอย่างยั่งยืน

3. นวัตกรสังคม หมายถึง ผู้ผลิตและสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคม

4. สมรรถนะนวัตกรสังคม หมายถึง พฤติกรรม ความสามารถ ทักษะ และเจตคติของนวัตกรสังคม ดังนี้

4.1) พฤติกรรมเชิงรุก หมายถึง การกระทำที่แสดงถึงความมุ่งมั่นตั้งใจและความพยายามในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

4.2) ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ หรือดัดแปลงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดีกว่าเดิม

4.3) จิตสาธารณะ หมายถึง ความตระหนักและกระทำเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

4.4) ทักษะด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสามรถในการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์กับผู้อื่น ความสามารถในการชักชวนและเจรจาต่อรองในเชิงบวก และต้องตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อสารข้ามภาษาและวัฒนธรรม

4.5) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ และไตร่ตรองจากข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อทำการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

4.6) ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้อื่นอันนำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

4.7) ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมและบริหารจัดการอารมณ์ของตนเอง เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 2 โรงเรียน โดยใช้ประชากรทั้งหมด และแบ่งผู้ให้ข้อมูลออกเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนด้านวิชาการ 2 คน และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 70 คน รวมทั้งสิ้น 74 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแบ่งองค์ประกอบการบริหารวิชาการออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล รวม 57 ข้อ

2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมและการบริหารวิชาการ

2.1.2 กำหนดตัวบ่งชี้แนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม โดยใช้กรอบแนวคิดที่สังเคราะห์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำแบบสอบถาม

2.1.3 นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้นั้นจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบพบว่า ข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่า IOC มากกว่า 0.66 ทุกข้อ ซึ่งสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้

2.1.4 ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และจัดพิมพ์แบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนด้านวิชาการ 2 คน และครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 70 คน รวมทั้งสิ้น 74 ฉบับ ได้รับคืน 74 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมด้วยดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: $PNI_{modified}$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (*M*=3.29) โดยขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร (*M*=3.31) โดยการพัฒนาหลักสูตรด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (*M*=3.78) การวัดและประเมินผลเป็นขอบข่ายที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา (*M*=3.29) โดยการวัดและประเมินผล ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (*M*=3.58) และการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าขอบข่ายอื่น ๆ (*M*=3.28) โดยการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (*M*=3.68)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (*M*=4.25) โดยขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ (*M*=4.27) โดยการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (*M*=4.41) การพัฒนาหลักสูตรเป็นขอบข่ายที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา (*M*=4.26) โดยการพัฒนาหลักสูตร ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (*M*=4.43) และการวัดและประเมินผล (*M*=4.22) มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าขอบข่ายอื่น ๆ โดยการวัดและประเมินผล ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (*M*=4.30)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม ลำดับที่ 1 คือ การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified}$ = 0.30) โดยการจัดการเรียนรู้ ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified}$ = 0.36) ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 และ 3 มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ การวัดและประเมินผล ($PNI_{modified}$= 0.28) และการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{modified}$= 0.28) ตามลำดับ โดยการวัดและประเมินผล ด้านความคิดสร้างสรรค์มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified}$= 0.32) และการพัฒนาหลักสูตร ด้านความคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified}$= 0.38)

จากการศึกษาวิจัย สามารถสรุปสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม จากการหาค่าดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) โดยใช้ค่า D ซึ่งหมายถึง Degree of Success (สภาพปัจจุบัน) และ I หมายถึง Importance (สภาพที่พึงประสงค์) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

การบริหารวิชาการ	ประเด็น	คุณลักษณะนวัตกรสังคม								แปลผล	ลำดับความต้องการจำเป็นฯ
		1. พฤติกรรมเชิงรุก	2.ความคิดสร้างสรรค์	3.จิตสาธารณะ	4.ทักษะด้านการสื่อสาร	5.ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ	6.ภาวะผู้นำ	7.ความฉลาดทางอารมณ์	เฉลี่ยรวม		
1. การพัฒนาหลักสูตร	D	3.23	3.23	3.78	3.33	3.03	3.33	3.28	3.31	ปานกลาง	2
	I	4.19	4.25	4.43	4.30	4.20	4.24	4.23	4.26	มาก	
	$PNI_{modified}$	0.29	0.31	0.17	0.29	0.38	0.27	0.28	0.28		
	(ลำดับ)	(3)	(2)	(7)	(4)	(1)	(6)	(5)			
2. การจัดการเรียนรู้	D	3.24	3.17	3.68	3.24	3.12	3.33	3.21	3.28	ปานกลาง	1
	I	4.20	4.30	4.41	4.29	4.25	4.23	4.23	4.27	มาก	
	$PNI_{modified}$	0.29	0.35	0.19	0.32	0.36	0.27	0.31	0.30		
	(ลำดับ)	(5)	(2)	(7)	(3)	(1)	(6)	(4)			
3. การวัดและประเมินผล	D	3.24	3.16	3.58	3.31	3.16	3.33	3.26	3.29	ปานกลาง	3
	I	4.18	4.20	4.30	4.22	4.18	4.24	4.22	4.22	มาก	
	$PNI_{modified}$	0.29	0.32	0.20	0.27	0.32	0.27	0.29	0.28		
	(ลำดับ)	(4)	(1)	(7)	(5)	(2)	(6)	(3)			
เฉลี่ยรวม	D	3.23	3.18	3.68	3.29	3.10	3.33	3.25	3.29	ปานกลาง	
	I	4.19	4.25	4.38	4.27	4.21	4.23	4.22	4.25	มาก	
	$PNI_{modified}$	0.29	0.33	0.18	0.29	0.35	0.27	0.27	0.29		

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยขอบข่ายด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าขอบข่ายอื่น ๆ ซึ่งการพัฒนาหลักสูตร ด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรเป็นลำดับแรก เนื่องจากหลักสูตรถือได้ว่าเป็นเครื่องมือในการจัดเนื้อหาสาระและจุดมุ่งหมายของรายวิชาให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและความต้องการของสังคมในอนาคต (Tedesco, Oppertti & Amadio, 2013, p. 2) ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 8) ได้กำหนดให้จิตสาธารณะเป็นหนึ่งใน 8 คุณลักษณะที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ด้านการการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยในสภาพปัจจุบันรองลงมา ซึ่งการวัดและประเมินผลด้านจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ในขณะที่ด้านความคิดอย่างมีวิจารณญาณและด้านความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลในด้านจิตสาธารณะ แต่ในขณะเดียวกันนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลผู้เรียนในด้านความคิดอย่างมีวิจารณญาณและด้านความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งการวัดและประเมินผลในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์นั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาและเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะนวัตกรสังคม และสามารถทำได้โดยออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลให้เหมาะสมกับเป้าหมายรายวิชา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนทราบระดับทักษะของตนเอง ทำให้มีจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ที่ชัดเจนมากขึ้นต่อไป (บุญชนก ธรรมวงศา, 2561)

ด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยในสภาพปัจจุบันน้อยกว่าขอบข่ายอื่น ๆ โดยการจัดการเรียนรู้ด้านจิตสาธารณะและด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ๆ ในขณะที่ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันโรงเรียนให้ความสำคัญการการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและภาวะผู้นำมากกว่าด้านอื่น ๆ เนื่องจากโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 1 (บ้านเก่าวิทยา) มีหลักสูตรพิเศษห้องเรียนเตรียมทหาร เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะความเป็นผู้นำ มีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญของวิชาชีพทหาร และเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอบเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารต่อไป โดยภาวะผู้นำนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงของสังคม (สุเวศ กลับศรี, 2557, น.134) ซึ่งสอดรับกับแนวคิดนวัตกรรมสังคมที่ต้องตอบสนองความต้องการ สร้างความสัมพันธ์ และเกิดความร่วมมือกันในสังคม (Murray, Grice & Mulgan, 2010, p. 3) โดยผู้ที่เป็นนวัตกรสังคมนั้นควรจะต้องมีภาวะผู้นำเพื่อที่จะสามารถชักจูงคนให้มีความคิดและพฤติกรรมในทางเดียวกันที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้ในการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะภาวะผู้นำนั้นสามารถทำได้โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน (Campbellsville University, 2019)

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ขอบข่ายที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร และการวัดและประเมินผล ตามลำดับ โดยสมรรถนะในด้านจิตสาธารณะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นเดียวกันทั้งสามด้าน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญและมีความคาดหวังต่อการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีจิตสาธารณะมากที่สุด ซึ่งจิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะหนึ่งใน 8 คุณลักษณะที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 8) สอดคล้องกับแนวคิดของการสร้างและผลิตนวัตกรรมสังคมที่จะต้องนึกถึงประโยชน์ของสังคมส่วนรวมเป็นหลัก ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน (Manzini, 2018, p. 66)

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมในภาพรวม ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีลำดับความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ การจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความต้องการจำเป็นสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุพงษ์ คล้องการ (2563, น. 54) ที่ว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียน จำแนกตามทักษะการคิดเชิงวัฒนธรรมของนักเรียนพบว่า การคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ซึ่งเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ไขปัญหา เช่นเดียวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ซึ่งทักษะการคิดขั้นสูงนั้นเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนให้สูงขึ้น ซึ่งการคิดขั้นสูงหรือการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นสามารถเสริมสร้างได้ผ่านการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวคิดหรือความรู้ใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่การสร้างและผลิตนวัตกรรมได้ (Birgili, 2015, p. 78) ซึ่งจะนำไปสู่การต่อยอดในการสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคมได้ต่อไป

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 และ 3 มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการวัดประเมินผล ตามลำดับ โดยการพัฒนาหลักสูตรในด้านความคิดอย่างมีวิจารณญาณและด้านความคิดสร้างสรรค์มีความต้องการจำเป็นสูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยปกติแล้วนวัตกรรมสังคมจะเกิดขึ้นจากการพยายามแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งทักษะความคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคม ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องปรับหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยการมุ่งเน้นให้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ (Collegium Civitas, n.d., p.8) ความคิดสร้างสรรค์คือความสามารถในการคิดหรือผลิตสิ่งใหม่ ๆ หรือคิดแนวคิดใหม่ ๆ และความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้ผลิตนวัตกรรมและผู้ประกอบการ โดยความคิดสร้างสรรค์สามารถปลูกฝังได้ผ่านการสร้างความอยากรู้อยากเห็น การฝึกอบรมและการฝึกฝนเฉพาะที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมจินตนาการ ซึ่งเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันนั้นสามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยนวัตกรรมและผู้ประกอบการ ความคิดสร้างสรรค์จึงถือเป็นสมรรถนะสำคัญในการขับเคลื่อน

เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น โรงเรียนจึงจำเป็นต้องสร้างและปรับปรุงหลักสูตรที่มุ่งเน้นและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ (Matthews & Brueggemann, 2015, p. 245) ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างและผลิตนวัตกรรมสังคมได้ต่อไป

ส่วนการวัดและประเมินผลด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความต้องการจำเป็นมากกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าโรงเรียนยังไม่มีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งการวัดและประเมินผลความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนนั้นมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะนวัตกรสังคมของผู้เรียน เนื่องจากจะทำให้ได้ทราบถึงระดับความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้สูงขึ้นต่อไป (อารี พันธ์มณี, 2537, น. 185) โดยครูผู้สอนอาจใช้วิธีการวัดและประเมินแบบรูบิคส์ (Rubics) ซึ่งเป็นวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาใช้วัดและประเมินผลความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ (Brookhart, 2013, p. 13)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมากตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูยังไม่ได้ให้ความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนวัตกรสังคมของผู้เรียนเท่าใดนัก ดังนั้นจึงควรมีการสร้างความตระหนัก ความรู้และความเข้าใจในความสำคัญของการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้มีสมรรถนะนวัตกรสังคม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างและผลิตนวัตกรรมสังคมได้ต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุดของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้นับว่าเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนด ดังนั้นโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะนวัตกรสังคม เพื่อที่จะได้สร้างสรรค์และผลิตนวัตกรรมสังคม ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหายาก ๆ ในชีวิตตนเอง ชุมชน และสังคมต่อไป นอกจากนี้ควรนำผลการจัดอันดับความต้องการจำเป็นไปใช้ในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคมได้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางหรือกลยุทธ์ในการพัฒนาการบริหารวิชาการเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะนวัตกรสังคม

2.2 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริหารบุคลากรเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะนวัตกรสังคม เนื่องจากจากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุดของการบริหารวิชาการโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีตามแนวคิดสมรรถนะนวัตกรสังคม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นจึงต้องพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะและความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะนวัตกรสังคมได้

บรรณานุกรม

กมล ภู่ประเสริฐ. (2544). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ทิปส์พับลิเคชั่น.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.

____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

____. (2561). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561**. นนทบุรี : 21 เซ็นจูรี.

จามจุรี จำเมือง. (2553). **ผู้บริหารกับการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมั่นคง.

ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา และวาสนา อิ่มเอม. (2546). **นวัตกรรมสังคม ทางเลือกเพื่อประเทศไทยรอด**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ดี.

บุญชนก ธรรมวงศา. (2561). **ในห้องเรียน 'ความคิดสร้างสรรค์' วัดกันได้และไม่ต้องใช้คะแนนหรือเกรดเฉลี่ย.** ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564, จาก https://bit.ly/3bCIPAr

ปองสิน วิเศษศิริ**.** (2548). **การวางแผนการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2554). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สมาน อัศวภูมิ. (2551). **การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). อุบลราชธานี : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอุบลกิจออฟเซทการพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561**. กรุงเทพมหานคร: เซ็นจูรี่.

สุเวช กลับศรี. (2557). ภาวะผู้นำที่ควรพัฒนาในเยาวชน. **วารสารนาคบุตรปริทรรศน์**. 6 (2), 132- 140.

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี. (2561). **แผนพัฒนาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.2561 – 2564**. กาญจนบุรี : กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.

อนุพงษ์ คล้องการ. (2563). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียน.**วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา**. 3 (2), น. 42 – 60.

อารี พันธ์มณี. (2537). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ.

Alden-Rivers, B., Armellini, A., Maxwell, R., Allen, S., & Durkin, C. (2015). Social innovation education: Towards a framework for learning design. **Higher Education Skills and Work Based Learning**. 5(4), pp. 383-400.

Birgili, B. (2015). Creative and Critical Thinking Skills in Problem-based Learning Environments. **Journal of Gifted Education and Creativity**. 2(2), pp. 71-80.

Brookhart, S. M. (2013). **How to create and use rubrics for formative assessment and grading**. Alexandria, VA : Association for Supervision & Curriculum Development (ASCD).

Campbellsville University. (2019). **Building Student Leadership in the Classroom**. Retrieved April 25, 2020, from https://bit.ly/3pWiaVw

Collegium Civitas. (n.d.). **A Course in Social Innovation**. Retrieved May 25, 2021, from https://bit.ly/3c7LNNo

Gryszkiewicz, L., Bogumil, A. & Toivonen, T. (2018). **Social innovation skills: what are they?** Retrieved May 25, 2020, from http://eprints.lse.ac.uk/91094/

Hamburg, I., Gabriel, V. & O'Brien. (2017). *Fostering skills for digital social innovations in entrepreneurship education*. **Balkan Region Conference on Engineering and Business Education.** 3 (1), pp. 99 -105.

Manzini, E. (2014). **Design, When Everybody Designs: An Introduction to Design for Social Innovation**. Massachusetts: The MIT Press.

Matthews, H.C. & Ralph Brueggemann. (2015). **Innovation and Entrepreneurship: A Competency Framework**. London: Routledge.

Murray, R., Caulier-Grice, J. and Mulgan, G. (2010). **The open book of Social Innovation**. Retrieved May 25, 2020, from https://bit.ly/3EZ23wu

The Social Innovation Academy. The European Union. (2017). **Social Innovation Skills**. Retrieved May 25, 2020, from https://bit.ly/3y4fV5F

Tedesco, J.C., Oppertti, R. and Amadio, M. (2013). **The curriculum debate: why it is important today**. Retrieved March 25, 2021, from https://bit.ly/2RPur0g

The World Business Council for Sustainable Development *(*WBCSD*).* (2016). **Skills for social innovation**. Retrieved May 25, 2020, from https://bit.ly/3vVA0JB

Enterprise Center, Lancaster University. (2015). **Who is a Social Innovator?** Retrieved May 25, 2020, from https://bit.ly/3o79VVh